

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2CoZm/141/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1613203782
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Krišková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1613203782.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubici Kriškovej a sudcov JUDr. Oľgy Bahníkovej a JUDr. Ľubici Břrouškovovej v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., IČO: 264 29 705, so sídlom Politických vězňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: W. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. Č.. XXX/XXX, XXX XX X. E., o zaplatenie zmenky 673,33 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky č.k. 4C/139/2013-67 zo dňa 19.08.2015 a čiastočnom späťvzatí žaloby, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave pripúšťa späťvzatie žaloby v časti zmenkového úroku 0,19% denne, rozsudok Okresného súdu Malacky č.k. 4C/139/2013-67 zo dňa 19.08.2015 v tejto časti zrušuje a konanie v tejto časti z a s t a v u j e .

Vo zvyšku rozsudok Okresného súdu Malacky v napadnutej časti potvrdzuje.

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 673,33 Eur s úrokmi vo výške 6% ročne zo zmenkovej sumy 673,33 Eur od 23.09.2010 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 2,24 Eur, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol a rozhodol, že žalovanému náhradu trov voči žalobcovi nepriznáva.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že podaným návrhom sa navrhovateľ na základe predloženého originálu zmenky domáha zaplatenia: 1/ zmenkovej sumy 673,33 Eur, 2/ zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo zmenkovej sumy 673,33 Eur od 02.06.2010 do zaplatenia, 3/ úrokov vo výške 6% ročne zo zmenkovej sumy 673,33 Eur od 23.09.2010 do zaplatenia, 4/ zmenkovej odmeny vo výške 1/3% zmenkovej sumy t.j. 2,24 Eur. Navrhovateľ súdu predložil prvopis zmenky a svoje právo preukázal indosamentom, čím preukázal, že je riadnym majiteľom zmenky (čl. I. § 16 ods. 1 veta prvá v spojení s čl. I. § 77 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.), a teda má už len z tohto dôvodu právo postihom žiadať zmenkovú sumu, ak zmenka nebola pri splatnosti zaplatená, dohodnuté zmenkové úroky, šesťpercentné úroky odo dňa splatnosti a odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy (čl. I. § 48 ods. 1 zmenkového zákona).

3. Poukázal na to, že zmenka je abstraktný a dokonale cenný papier, práva a záväzky z nej sú definované výlučne samotnou zmenkovou listinou, len z nej vyplývajú a len na ňu sa viažu, aj keď jej existencia a jej účinky sú nezávislé od kauzálneho vzťahu, z ktorého vznikla, často vzniká ako zabezpečovací prostriedok kauzálneho záväzkového vzťahu. V prejednávanej si navrhovateľ uplatnil svoje právo z indosovanej zmenky, a to právo na zaplatenie zmenkovej sumy, dojednaného úroku, zákonného úroku a zmenkovej odmeny. Zmenka obsahuje všetky formálne a aj materiálne požiadavky tak, ako to ustanovuje

§ 75 Zákona č. 191/1950 Sb., keď navrhovateľ predložil vlastnú zmenku, obsahujúcu všetky náležitosti požadované čl. I § 75 zákona č. 191/1951 Sb. na to, aby táto listina bola platná ako zmenka vlastná: označenie zmenka pojaté do vlastného textu listiny vyjadrené v jazyku, v ktorom je zmenka spísaná; bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu; je v nej uvedený údaj zročnosti; údaj miesta, kde sa má platiť, meno toho, na rad koho sa má platiť, obsahuje dátum a miesto vystavenia a podpis vystaviteľa. Zmenka bola prevedená indosamentom (rubopisom) z pôvodného majiteľa - indosanta - zo spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. na navrhovateľa. Indosament spĺňa náležitosti vyžadované čl. I §§ 12 a 13 zákona č. 191/1951 Sb., nie je viazaný na žiadnu podmienku, je napísaný na rub zmenky a je indosantom - spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o., v mene ktorej koná konateľ samostatne podpísaný v súlade so spôsobom, akým je zapísaný spôsob konania za spoločnosť v obchodnom registri. Indosament nie je len čiastočný, neprevádza sa ním len časť práv zo zmenky, alebo len časť zmenkovej sumy. Súd preto dospel k záveru, že zmenkovým vyhlásením nastali účinky, ktoré čl. I § 14 zákona č. 191/1951 Sb., s takýmto prejavom vôle spája, keď došlo k prevodu všetkých práv zo zmenky na nového majiteľa - indosatára. Z pripojeného spisu Okresného súdu Malacky č.k. 23Er/865/2011 súd zistil, že predložená zmenka bola pôvodne vystavená ako blankozmenka, t.j. zmenka, ktorá bola pri vystavení neúplná, pričom s poukazom čl. I § 10 zákona č. 191/1951 Sb. súd neskúmal, či údaje zo zmenky boli doplnené v súlade s dohodou o vyplnení zmenky, nakoľko odporca takéto skutočnosti nenamietal, keď súd by mohol prihliadať len na námietku odporcu ako vystaviteľa proti navrhovateľovi ako majiteľovi zmenky len vtedy, ak by sa preukázalo, že nadobudol zlomyseľne alebo sa pri jej nadobúdaní previnil hrubou nedbanlivosťou.

4. Vzhľadom na to, že odporca nedoručil súdu odpoveď k návrhu na uplatnenie pohľadávky, nevzniesol relevantné námietky v zmysle § 17 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. a ani v zmysle § 10 Zákona č. 191/1950 Sb., vydal súd o pohľadávke navrhovateľa rozsudok, ktorým návrhu navrhovateľa vyhovel v časti zmenkovej sumy 673,33 Eur, úrokov vo výške 6% ročne zo zmenkovej sumy 673,33 Eur od 23.09.2010 do zaplatenia a zmenkovej odmeny vo výške 1/3% zmenkovej sumy t.j. 2,24 Eur, keďže aj tieto nároky môže majiteľ zmenky postihom žiadať.

5. V prípade dojednaného zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo zmenkovej sumy 673,33 Eur od 02.06.2010 do zaplatenia, súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný. Úroková miera dojednaná v zmysle čl. I § 5 v spojení s § 77 ods. 2 zmenkového zákona uvedená v tele zmenky predstavuje sadzbu 0,25% denne, čo je 91,25% ročne. V zmenkách splatných na videnie môže vystaviteľ úrokovať zmenkovú sumu, pričom zákon výšku úrokovej miery, ktorú je možné ustanoviť vo vistazmenke, nelimituje, jej určenie ponecháva na vystaviteľa zmenky a rovnako neupravuje koniec lehoty úročenia. Z tohto dôvodu pokiaľ vystaviteľ v úrokovej doložke neuvedie koniec lehoty koniec úročenia, zmenková suma sa úročí do splatnosti zmenky. Od splatnosti zmenky do zaplatenia dlhu potom patrí veriteľovi postihový šesťpercentný zákonný úrok podľa čl. I § 48 ods. 1 alinea 2 zákona, ktorý preberá uhradzovaciú funkciu. Napriek tomu, že zmenkový zákon výšku úrokovej miery nelimituje, pre platnosť zmenkových úkonov platia okrem osobitných ustanovení zákona zmenkového a šekového aj všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch v prípade, ak zmenkový zákon ako osobitný predpis neobsahuje inú úpravu. Pri posudzovaní nároku úrokovej miery v úrokovej doložke na zmenke preto súd vychádzal z ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že výška úrokovej miery v úrokovej doložke je neprimeraná. Zmenkový úrok plní funkciu odplaty za poskytnuté peňažné prostriedky a jeho výška preto musí zodpovedať danému účelu. Je všeobecne známou skutočnosťou, ktorá je známa súdu z rozhodovacej činnosti a verejne dostupných zdrojov (<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdds/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-obchodnych-bank>), že v čase vystavenia zmenky (05.02.2010) boli úrokové sadzby za poskytované spotrebiteľské úvery a iné úvery pre domácnosti, uplatňované bankami maximálne 14,79% ročne, ktorú sadzbu zmenkový úrok 91,25% ročne mnohonásobne prevyšuje, je možné kvalifikovať ako civilnoprávnu úžeru, a to bez ohľadu na okolnosť, že takýto právny úkon vystavením zmenky uskutočnil samotný dlžník, nakoľko ľahkomyseľnosť dlžníka je kvalifikačným kritériom úžery (napr. Krajský súd v Prešove vo veci 3Co 3/2011). Civilnoprávna úžera spôsobuje neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu pre rozpor právneho úkonu s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21Cdo 1484/04), pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za užernú cenu úveru. V danom prípade pri zjavnom využití aj ľahkovážnosti dlžníka stačí, že k využitiu nadvlády nad dlžníkom dôjde aj čo len z nedbanlivosti (rozsudok KS Prešov č.k. 3Co 3/2011 zo dňa 28.09.2011), preto súd úrokovú doložku na zmenke pre rozpor s dobrými mravmi vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon a návrh v tejto časti zamietol.

6. O trovách konania rozhodol súd podľa čl. 16 Nariadenia č. 861/2007/ES, podľa ktorého trovy konania znáša strana, ktorá nemala v konaní úspech, a v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo, keď podľa článku 19 Nariadenia č. 861/2007/ES, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

7. Predmetom konania bol v čase vyhlásenia rozhodnutia (19.08.2015) nárok na zaplatenie sumy 673,33 €, dohodnutého úroku 0,25% denne zo sumy 673,33 € od 02.06.2010 do 19.08.2015 3.206,73 €, zmenkového úroku 6% ročne od 23.09.2010 do 19.08.2015 v sume 198,34 € a zmenkovej odmeny 2,24 €. Navrhovateľ bol úspešný v časti o zaplatenie sumy 873,91 €, t.j. 21,41%, v časti o zaplatenie sumy 3.206,73 € bol úspešný odporca t.j. 78,59% (neúspech navrhovateľa je úspechom odporcu), odporcovi tak vzniklo právo na náhradu 57,18% ($78,59\% - 21,41\% = 57,18\%$) jeho účelne vynaložených trov. Odporca však návrh na náhradu trov nepodal a ani zo spisu mu vznik trov nevyplýva, preto mu súd ich náhradu voči navrhovateľovi nepriznal.

8. Proti tomuto rozsudku v časti výroku, ktorým súd návrh vo zvyšku zamietol a rozhodol o trovách konania, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca.

9. Žalobca v odvolaní uviedol, že zmenku vystavil žalovaný. Túto dobrovoľne podpísal, pričom išlo o prejav jeho slobodnej vôle. Sadzba zmenkového úroku je napísaná na zmenke a bola mu známa v čase vystavenia zmenky. Žalovaný teda mal vedomosť o tom, že sadzba zmenkového úroku predstavuje 0,25% denne a s takouto sadzbou zmenkového úroku jednoznačne súhlasil. V okolnostiach rozhodnutia prvostupňového súdu je potrebné poukázať predovšetkým na nespornosť jeho záväzku za zmenku zaplatiť. Nespornosť záväzku žalovaného za zmenku zaplatiť sa nepochybne vzťahuje na celý záväzok obsiahnutý na zmenke, zmenkový úrok nevynímajúc. Záväzok žalovaného zaplatiť aj zmenkový úrok je teda platný a má byť priznaný v súdnom konaní. Zmenkový úrok má byť priznaný o to viac, ak odporca žiadne námietky voči uplatnenej zmenke neformuloval.

10. Žalobca na podporu svojich tvrdení poukázal na doterajšie rozhodnutia okresných súdov v skutkovo a právne obdobných veciach navrhovateľa, v ktorých okresné súdy priznali nárok navrhovateľovi v plnom rozsahu, a to konkrétne rozsudok Okresného súdu Lučenec zo dňa 13.2.2014, sp. zn.: 13C 88/2013, rozsudok Okresného súdu Revúca zo dňa 6.3.2014, sp. zn.: 3C 8153/2013, rozsudok Okresného súdu Martin zo dňa 11.2.2014, sp. zn.: 8C 198/2013 a rozsudok Krajského súdu Nitra zo dňa 3. 2. 2010, sp. zn.: 5Co/16/2010.

11. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 19.8.2015, sp. zn.: 4C 139-2013 tak, že návrhu na uplatnenie pohľadávky v celom rozsahu vyhovie a prizná navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania.

12. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

13. Písomným podaním zo dňa 29.12.2015 zoberal žalobca svoj návrh na začatie konania čiastočne späť a to v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19% denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25% denne, čím si žalobca uplatňuje v tomto konaní len zmenkový úrok vo výške 0,06% denne.

14. Žalovaný na výzvu, aby sa vyjadril, či súhlasí s čiastočným späťvzatím nereagoval, preto mal odvolací súd za to, že s čiastočným späťvzatím súhlasí.

15. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) prejednal vec podľa § 380 ods. 1 bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s ust. § 219 ods. 3 C.s.p. oznámený na úradnej tabuli Krajského súdu v Bratislave dňa 13.07.2016. Po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie a dôvodmi odvolania žalobcu, odvolací súd dospel k záveru, že odvolaniu proti rozsudku nie je možné vyhovieť.

16. Podľa ust. § 470 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia

účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany. Na lehoty, ktoré dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona neuplynuli, sa použijú ustanovenia tohto zákona; ak však zákon doteraz ustanovoval lehotu dlhšiu, uplynie lehota až v tomto neskoršom čase. Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

17. Podľa ust. § 471 ods. 2 CSP, konania o zmenkovom platobnom rozkaze a šekovom platobnom rozkaze začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

18. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že podanou žalobou sa žalobca na základe predloženého originálu zmenky domáhal zaplatenia 1/ zmenkovej sumy 673,33 Eur, 2/ zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo zmenkovej sumy 673,33 Eur od 02.06.2010 do zaplatenia, 3/ úrokov vo výške 6% ročne zo zmenkovej sumy 673,33 Eur od 23.09.2010 do zaplatenia, 4/ zmenkovej odmeny vo výške 1/3% zmenkovej sumy t.j. 2,24 Eur. Keďže žalovaný nedoručil súdu odpoveď k návrhu na uplatnenie pohľadávky, nevzniesol relevantné námietky v zmysle § 17 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. a ani v zmysle § 10 zákona č. 191/1950 Sb., vydal súd prvej inštancie rozsudok, ktorým čiastočne žalobe vyhovel. V prípade dojednaného zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo zmenkovej sumy 673,33 Eur od 02.06.2010 do zaplatenia, súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba nie je v tejto časti dôvodná, čo bolo predmetom odvolania.

19. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19% denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25% denne, odvolací súd podľa § 370 CSP späťvzatie žaloby v tejto časti pripustil, rozhodnutie v tejto časti zrušil a konanie zastavil.

20. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou, že nespornosť záväzku žalovaného za zmenu zaplatiť sa vzťahuje na celý záväzok obsiahnutý na zmenke, zmenkový úrok nevynímajúc. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že dojednanie úrokovej doložky je neplatným právnym úkonom a nič na tom nemení ani skutočnosť, že žalobca sa po čiastočnom späťvzatí žaloby domáha už len úroku vo výške 0,06% denne.

21. Keďže súd dospel k záveru, že úroková doložka je neplatná pre rozpor dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, ide o absolútnu neplatnosť právneho úkonu a nárok z takto dojednaného úkonu nie je možné priznať. Nie je možné neplatnosť zhojiť ani tým, že žalobca sa domáha už len úroku, ktorý podľa neho nie je v rozpore s dobrými mravmi.

22. Súdna prax rozumie pod pojmom dobré mravy pravidlá morálneho charakteru. Za súčasť dobrých mravov je nutné považovať aj pravidlo hospodárskej vyváženosti postavenia zmluvných strán v zmluvných vzťahoch a zásadu, že nikto sa nesmie nemorálne nadmerne obohacovať na úkor iného.

23. Z čl. I. § 48 bod 1 zákona č. 191/1950 Sb. zákon zmenkový a šekový vyplýva, že majiteľ zmenky môže žiadať zmenkovú sumu s úrokmi, ak boli dojednané. Je nesporné, že nárok na dohodnuté úroky vzniká, len ak boli písomne dojednané. Ak boli písomne dohodnuté neprimerane vysoké úroky, ide o civilnoprávnu úžeru a takéto dojednanie je absolútne neplatný právny úkon.

24. Vzhľadom na uvedené nebolo možné žalobcovi vyhovieť ani v časti žiadosti o priznanie zmenkového úroku 0,06%. Takýto úrok nebol písomne dohodnutý.

25. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

26. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalovanej odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože jej nevznikli.

27. Uvedený rozsudok je výsledkom hlasovania odvolacieho senátu v pomere hlasov za 3 : 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).